

KUPIŠKIO POVILO MATULIONIO PROGIMNAZIJA: KELETAS ŠTRICHŲ MOKYKLOS PORTRETUI

Rimvydas Latvys

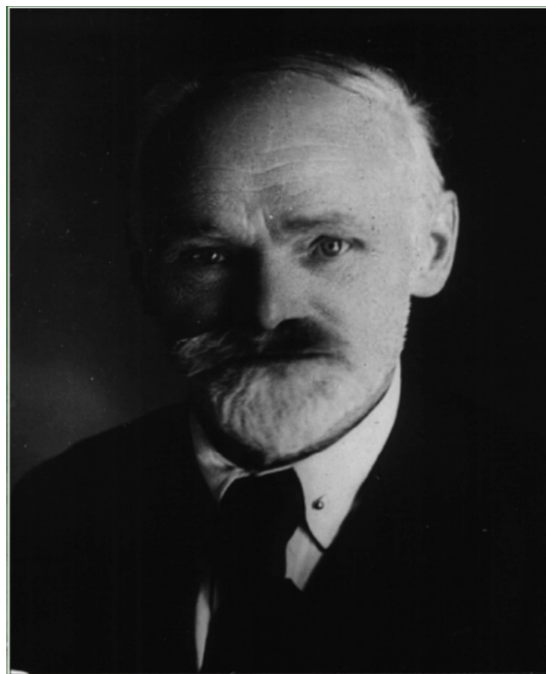
Kupiškio Povilo Matulionio progimnazija, Lietuva

El.p.: *direkma@gmail.com*

Mokyklos istorija prasidėjo 1986 m. rugsėjo 1 d., kai Kupiškyje duris atvėrė erdvi 2-oji vidurinė mokykla. Į pirmąją pamoką susirinko 774 mokiniai ir 51 mokytojas. Pirmasis mokyklos direktorius, vadovavęs iki 2001 m., buvo Stanislovas Rugaitis.

Mokykla nuo pirmųjų savo gyvenimo metų pasirinko gamtamokslinį ugdymą. 1995 m. 10-os klasės sudarytos pagal du profilius – humanitarinį ir gamtamokslinį. Tai padaryti paskatino bendradarbiavimas su Mokslų Akademijos Fizikos ir Botanikos institutais. Jiems padedant buvo sukurta mokyklos ekologinė programa, kuriai daug laiko ir dėmesio skiria biologijos, fizikos, chemijos mokytojai.

1996 metais Kupiškio 2-ajai vidurinei mokyklai suteiktas žymaus kraštiečio, mokslininko, pedagogo, poeto, publicisto Povilo Matulionio vardas.

*„Garbė tam sūnui tėvynės, kurs,
atbuvęs ilgą ir sunkią kelionę po
šalis išminties, žinios ir dorybės,
atneša savo turtus kaip bitė iš
plačiųjų laukų medų į avilį ir
išdeda ant gero visuomenės“*

Povilas Matulionis

Iš laiško Juozui Tumui-
Vaižgantui

Progimnazijos bendruomenė didžiuojasi, kad 1996 m. mokykla buvo pavadinta profesoriaus vardu. Jo veikla įvairi ir prasminga: garsus Lietuvos mokslininkas, miškininkas ir pedagogas, poetas ir publicistas, dramaturgas ir net scenos veikalų režisierius.

P. Matulionis gimė 1860 m. rugsėjo 5 d. Kupiškyje. Baigęs Kupiškio parapijos mokyklą, vėliau Daugpilio realinę gimnaziją, studijavo Peterburgo Miškų institute. 1906 m. Vilniuje jis išleido savo garsųjį, 15 metų rašytą floristikos veikalą „Žolynas“, kuriame yra apie 3000 jo surinktų augalų lietuviškų pavadinimų. P. Matulionis paskelbė per 280 mokslinių darbų. Be meteorologijos, dirvožemio mokslo, botanikos, dendrologijos, miškininkystės darbų, itin reikšmingi jo geografijos darbai: 1906 m. išleista Lietuvos kalnuotumo, 1922 m. – apžvalginis, Lietuvos ir Latvijos reljefiniai žemėlapiai. P. Matulionis – miško tipologijos mokslo pradininkas Lietuvoje: sukūrė Lietuvos miškų klasifikacijos lentelę, kurioje miškų augavietės suskirstytos į 3 grupes, 10 rūšių (tipų), sudarė pagrindinių Lietuvos medžių rūšių tūrių lenteles, metinės miškų kirtimo normos skaičiavimo formulę.

1997 m. rudenį pasirašyta bendradarbiavimo sutartis su Kupiškio miškų urėdija, kuri įsteigė Povilo Matulionio vardo premiją ir įsipareigojo padėti pasodinti parką, remti jaunųjų miškininkų veiklą.

Račiupio pakrantėje, mokyklos teritorijoje, pradėtas kurti dendroparkas, kuriame auga 28 šeimų, 63 genčių, 115 rūšių ir formų dekoratyviniai medžiai ir krūmai.

2011 m. respublikiniame geriausiai tvarkomų mokyklų aplinkos apžiūros konkurse progimnazija tapo nugalėtoja. Mokyklai įteikta atminimo lenta – „Geriausiai tvarkoma mokyklos aplinka 2011“.

2001 m. mokyklos bendruomenė tapo kolektyvine draugijos Lietuvai pagražinti nare. P. Matulionis buvo šios draugijos kūrėjas.

Nuo 2006 m. gruodžio 1 d. Povilo Matulionio progimnazijai vadovauja direktorius Rimvydas Latvys.

2008 m. rajono savivaldybės tarybos sprendimu mokykla tapo pagrindine mokykla. 2011 m. gruodžio 6 d. pagrindinė mokykla perorganizuota į Kupiškio Povilo Matulionio progimnaziją. 2017 m. prie progimnazijos prijungtas Kupos pradinis skyrius.

Mokykla turi savo atributiką: uniformą, emblemą, vėliavą, himną.

Progimnazijos vizija

Moderni, besimokanti, bendraujanti ir bendradarbiaujanti, atvira kaitai progimnazija.

Progimnazijos misija

Teikti bendrąjį pradinį ir 1-osios pakopos pagrindinį išsilavinimą, ugdyti aktyvų demokratinės visuomenės pilietį, orientuojantis į svarbiausius XXI a. mokymo(si) prioritetus, nuolatinę kaitą.

Matulioniečio garbės kodeksas

1. Mokausi pagal savo galimybes, bet siekiu geriau.
2. Gerais darbais ir mokymosi pasiekimais garsinu mokyklos vardą.
3. Vykdaus pareigas, žinau savo teises.
4. Esu stiprus, kad apginčiau silpnesnį, pripažinčiau klaidas ir iš jų mokyčiaus.
5. Gerbiu save, kiekvieną žmogų ir jo darbą.
6. Esu sąžiningas, tolerantiškas ir draugiškas.
7. Gerbiu gimtąją kalbą, kultūringai bendrauju su kitais.
8. Tausoju gamtą ir gražinu aplinką.
9. Laikausi mokyklos tradicijų, jas puoselėju (gerbiu mokyklos vėliavą, uniformą, moku himną).
10. Esu aktyvus mokyklos bendruomenės narys.

Koks aš, kokie mes – tokia mano mokykla, tokia mano šalis!

MOKYKLOS HIMNAS

El. Eugenijos Soldienės
Mus. Dainos Šakickienės

Su svajonėm, su daina
Nerimu jaunystės.
Tu, mieloji mokykla,
Mus šauki kas rytą.

Tavo knygos kvies visus
Iš esmės pažinti,
Kad galėtume išmokt,
Augt ir auginti.

Priedainis:

Be tavęs
Kas būčiau aš?
Vėjo blaškomas lašelis.
Pakyleki tu mane,
Kad skambėčiau styga!

Mūsų juokas čia skambus,
Meilė pirmutinė,
Gimsta jausmas čia puikus —
Su viltim krūtinėj.

Čia draugystė mūs tvirta,
Visada lydės ji.
Tau, mieloji mokykla,
Meile pražydėsim.

Progimnazijoje kuriama saugi, sveika ugdymo ir ugdymosi aplinka. Per pastaruosius metus modernizuojant ugdymo procesą ir gerinant materialinę bazę, įsigyta daugiau kompiuterinės įrangos, bibliotekos fondai papildyti ne tik vadovėliais, bet ir programinės bei grožinės literatūros knygomis. Progimnazijoje yra dvi kompiuterių klasės, išvedžiotas internetinis tinklas, duris atvėrė erdvi kompiuterizuota skaitykla, įsigyta planšetinių kompiuterių. Progimnazijoje veikia elektroninis dienynas, informacija apie mokyklą talpinama tinklapyje www.kpmpm.lt.

Progimnazijoje sudarytos sąlygos mokinių neformaliajam ugdymui ir saviraiškai pagal poreikius. Mokykloje veikia įvairių pakraipų būreliai: sporto, choreografijos, teatro, dailės, muzikos, saugaus eismo, etnografinis ansamblis „Zbitkai“, Tolerancijos klubas, žvejų „Nasrai“, Šaulių organizacija. Progimnazijoje aktyviai veikia 1997 m. veiklą pradėjęs miško bičiulių būrelis „Atžalynas“.

Mokiniai dalyvauja projektinėje veikloje. 2016–2018 m. progimnazijos mokiniai ir mokytojai dalyvavo tarptautiniame NordPlus Junior projekte „STEM-real worlds“. Partneriai Latvijos respublikos Pastende ir Estijos respublikos Vöru Kreuzwaldi mokyklos. Progimnazijos mokiniai ir mokytojai dalyvauja feneologinių stebėjimų projekte. Aktyviai projektus vykdo Tolerancijos klubas.

Progimnazijoje gyvai ir turiningai vyksta įvairūs tradiciniais tapę renginiai: Rugsėjo 1-osios šventė, Tarptautinė mokytojų diena, Penktokų krikščynos, tradicinis kalėdinis karnavalas, valstybinių švenčių ir atmintinų dienų paminėjimai, „Mamyčių šventė“, „Poezijos pavasarėlio“ popietė, mokslo pirmūnų pagerbimo šventė, aštuntokų atsiveikinimo su mokykla šventė. Mokyklos bendruomenė labai gausiai dalyvauja ir mėgsta etnokultūrinius renginius: Kaziuko mugę, Užgavėnes.

Jau tradicija tapo kasmet minint mokyklos vardadienį organizuoti gamtamokslines konferencijas ir gamtamokslinius turnyrus, kuriuose dalyvauja mūsų mokyklos ir mokyklų partnerių komandos.

Nuo 1995 m mokykla dalyvauja „Iniciatyvių mokyklų“ klubo veikloje. Užmegzti draugiški ryšiai su kitomis Lietuvos mokyklomis. Šiandien mūsų progimnazijos mokytojai ir mokiniai bendrauja su Anykščių Antano Vienuolio, Kauno Garliavos Jonučių, Rokiškio Juozo Tubelio, Molėtų progimnazijomis, Pasvalio Lėvens, Alytaus Šaltinių, Vilniaus Spindulio pagrindinėmis mokyklomis. Vokietijos Wormstedt Grundschule mokykla ir Povilo Matulionio progimnazija bendradarbiauja nuo 1999 metų.

Summary

KUPISKIS POVILAS MATULIONIS PROGYMNASIUM: SOME STROKES FOR THE SCHOOL PORTRAIT

Rimvydas Latvys

Kupiskis Povilas Matulionis progymnasium, Lithuania

The history of the school has started on 1 September 1986 when a spacious 2nd secondary school in Kupiškis opened the doors for the first time. The first lesson began with 774 pupils and 51 teachers inside. Stanislovas Rugaitis was the first headmaster who led the school until 2001. The education of natural science was chosen as a priority from the very first school year.

The community of progymnasium is proud that it was named after professor Povilas Matulionis in 1996. Povilas Matulionis was born on 5 September 1860 in Kupiškis. His activity was diverse and meaningful: scientist, forester and pedagogue, poet and publicist, playwright and even Ascene activities director. He is an originator of forest typology science

in Lithuania. Matulionis created the classification table of the forests in Lithuania where the plant sites were divided into 3 groups and 10 species (types). He also designed the volume tables of the major species of trees growing in Lithuania and the formula to calculate the rates of annual deforestation.

An agreement of cooperation was signed with Kupiškis forest enterprise in autumn 1997 which later established the award in behalf of Povilas Matulionis and obligated to help to plant the park as well as support the activity of the young foresters. It has already become a tradition to organise a conference of natural science during an annual name-day of the school. The teams of the school partners usually take part in this event.

A dendropark was established on the coast of Račiupys at school area. There are 28 families, 63 tribes and 115 species and shapes of decorative trees and bushes currently growing here.

The school became a winner in the observation competition of the best managed environment of schools in the Republic in 2011 and was presented with a commemorative plaque “The best managed school environment 2011”.

The community of the school became a member of the collective society to beautify Lithuania in 2001. It is interesting that Povilas Matulionis was a founder of this society.

There are a lot of various after school activities: sports, choreography and theatre, art, music, traffic safety, an ethnographic ensemble “Zbitkai”, club of tolerance, the group of fishing enthusiasts “Nasrai”, the organization of shooters and so on.

Another after school activity of the forest buddies “Atžalynas” has been active in progymnasium since 1997.

The pupils and teachers of the progymnasium willingly participate in fenological observations, club of tolerance, the integrated course of natural science program for 5-8 grades and other projects.

The progymnasium took part in the international project NordPlus Junior “STEM-real worlds” in year 2016-2018 and together with the partners from the republic of Latvia Pastende and the republic of Estonia Võru Kreutzwaldi schools engaged in diverse natural science, art, technologies and ecology activities.

The progymnasium cooperates with Anykščiai Antanas Vienuolis, Kaunas Garliava Jaunučiai, Rokiškis Juozas Tūbelis and Molėtai progymnasiums, Pasvalys Lėvuo, Alytus Šaltiniai and Vilnius Spindulys basic schools. We became friends with Wormstedt Grundschule school in Germany in 1999. Since then we have been studying German and the Germans – Lithuanian.

Currently there are 660 pupils studying and 60 pedagogues working in progymnasium.

We are modern, all the time learning, communicative, cooperative and open to changes progymnasium.

Keywords: Povilas Matulionis, progymnasium community, school activity, school history.